

OBSAH

NA ÚVOD	9
HISTÓRIA SKÚMANIA NADANÝCH JEDINCOV	12
1. Z histórie starostlivosti o nadané deti na Slovensku	16
I. INTELIGENCIA	19
1. Všeobecné poznatky o inteligencii	21
2. Mozog ako faktor rozvoja inteligencie	24
3. Psychologické aspekty skúmania inteligencie	29
4. Psychologická podstata inteligencie	32
5. Nové prístupy k chápaniu inteligencie	36
INTELIGENCIA A TVORIVOSŤ	44
1. Skúmanie vzťahu inteligencie a tvorivosti	44
2. Problematika tvorivosti, tvorivých schopností	47
NADANIE	52
1. Biologické základy nadania	52
1.1. Otázky vplyvu dedičnosti a prostredia na nadanie	54
2. Vymedzenie pojmu nadania	57
2.1. Nadané dieťa – nadaný žiak	58
3. Definície nadania	62
4. Modely nadania	64
5. Výskyt nadaných jedincov v populácii	67
6. Mýty o nadaných	70
SPOLOČENSKÉ ASPEKTY PODPOROVANIA NADANÝCH	73
1. Otázky výchovy a vzdelávania nadaných detí v školskom systéme	77
2. Nadané dieťa v bežnej škole	80
3. Prístupy školy k nadaným žiakom	85
4. Potreby nadaných a výchovno-vzdelávací proces	95
5. Humanizácia školy	102

CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA,	
PODPOROVANIE NADANÝCH V ŠKOLE	108
1. Modely výchovy a vzdelávania nadaných	110
2. Systémy vzdelávania nadaných	116
2.1. Problematika integrovaného resp. diferencovaného vzdelávania nadaných	116
3. Formy výučby nadaných detí	121
4. Varianty práce s nadanými deťmi v škole	126
UČITEL NADANÝCH DETÍ	137
1. Charakteristiky práce učiteľa	139
2. Charakteristiky a znaky učiteľa	142
3. Zručnosti a odborné kompetencie učiteľa	144
4. Osobnostné vlastnosti učiteľa	147
5. Učiteľ a škola pre potreby nadaných detí	150
IDENTIFIKÁCIA NADANIA A NADANÝCH	153
1. Význam identifikácie nadania	153
2. Identifikácia nadaných detí v ranom veku	157
3. Rodičovská identifikácia nadaných detí	159
4. Všeobecné problémy identifikácie nadania	162
5. Identifikácia nadaných žiakov v škole	165
6. Identifikácia nadaných detí učiteľom	167
7. Psychologické metódy identifikácie	170
8. Špecifické faktory ovplyvňujúce identifikáciu nadania	174
9. Stratégie pre objavenie nadania	178
FAKTORY VÝVINU NADANÝCH DETÍ	180
1. Rodinné prostredie nadaných detí	185
2. Klíma rodinného prostredia	188
FYZICKÝ VÝVIN NADANÝCH DETÍ	192
1. Neurofyziologické aspekty vývinu nadaných	200
II. PSYCHICKÝ VÝVIN NADANÝCH DETÍ	207
1. Nadané dieťa v ranom veku	207
2. Nadané dieťa v predškolskom veku	216
2.1 Kognitívne znaky nadaných detí v predškolskom veku	221
a) Čítanie	221

b) Písanie	223
c) Počítanie	223
2.2. Emocionálny a sociálny vývin nadaných detí v predškolskom veku	231
2.3. Špecifická vývinu nadaných detí	238
3. Nadané dieťa v škole	247
3.1 Základné znaky intelektovo nadaných detí v škole	247
3.2 Osobnostné vlastnosti nadaných detí	253
3.3 Emocionálne charakteristiky nadaných detí	264
3.4 Sociálne schopnosti a zručnosti nadaných detí	276
III. PROJEKT ALTERNATÍVNEJ STAROSTLIVOSTI O NADANÉ DETI	286
1. Základné teoretické východiská a ciele podporovania nadaných v rámci Projektu	288
2. Koncepcia práce s nadanými deťmi v alternatívnej škole	289
3. Identifikácia a kritériá výberu do tried pre nadané deti	293
4. Inovačný obsah a metódy výučby nadaných detí	294
4.1 I. etapa: akcelerácia učiva	295
4.2 II. etapa: obohacovanie, rozširovanie a prehlbovanie učiva	297
4.3 Špecifická výučby jednotlivých predmetov	298
5. Formy hodnotenia nadaných žiakov	308
6. Prístupy učiteľa k žiakom a spolupráca s rodičmi	308
7. Špecifická výchovnej práce – krúžky	309
8. Psychologický servis, práva a povinnosti žiakov	310
9. Návrhy vyplývajúce z poznatkov a skúseností pri realizácii Projektu	311
IV. PRÍBEHY NADANÝCH DETÍ	315
Roman – 5,3 roka	315
Simonka – 5,5 roka	322
Oliver – 9 rokov	336
Matúš – 10 rokov	342
Elenka – 13 rokov	352
Martin – 13 rokov	357
Milanko – 15 rokov	363
Deklarácia práv nadaných detí v systéme vydelávania podľa NAGC	375
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	377